

PÆDAGOGISK GRUNDLAG

Det, der karakteriserer vores pædagogiske grundlag, er en meget fast rytme i dagligdagen, der former læringsmiljøet og læringen i vores Rudolf Steiner børnehave. Vi arbejder ud fra barnets egne initiativer i legen og former daglige sanglege og eventyr ud fra dette.

Således er dagene delt op i initiativer, der støtter barnet videre i den fri leg.

En typisk dag ser sådan ud:

- Fra kl. 7.30 Morgenaflevering
- Oprydning og Morgensang, hvor alle børnene nævnes – også dem, der ikke er her
- Mellemmåltid
- Eventyr
- Skovtur
- Sangleg
- Spisning
- Hvilestund
- Kunstneriske aktiviteter
- Eftermiddagssysler – herunder forberedelse af maden til næste dag
- Afhentning inden kl.17

Vi kan iagttage en meget stor grad af tryghed i barnet allerede efter få dage, fordi, vi har en meget defineret rutine. Barnet ved, hvad der skal ske – og det sker på samme tidspunkt hver dag.

Derudover tager vores pædagogik udgangspunkt i sansestimulering og årstidernes vekslen.

BØRNESYN OG BØRNEPERSPEKTIVER

Barnet har en værdi i sig selv. Det inddrages i daglige gøremål f.eks. ved at hjælpe med oprydning og madlavning og ved at være en del af det nødvendige fællesskab. Barnet skal vide/føle, det ikke kan undværes.

De voksne gennemgår børnene på personalemøderne og pointerer det enkelte barns trivsel. Hvis barnet ikke viser optimal trivsel, fokuserer vi på barnet en hel uge og laver en handleplan, som f.eks. kunne se sådan ud:

Peter på 4 år vil helst lege med de større børn på 5-6 år. Derfor oplever han tit, at han ikke kan følge med i legen. Nu placerer vi ham bevidst i en anden gruppe børn på 3 til 4-årige, hvorefter han blomstrer op og kan lege med.

Legen er for barnet ligeså vigtig, som arbejdet er for den voksne. Her hos os skaber de voksne rummet for den frie leg, vi understøtter barnets initiativer ved at indrette vores institution, så der er rum i rummene med flere forskellige legezoner og set ups.

Udenfor i haven er der ligeledes områder bygget op til fantasi og initiativ – og tilmed har vi skoven, hvor vi går og leger hver dag – her er masser af legezoner. Vi er meget observerende i forhold til børnenes perspektiver på miljø og omgivelser, derfor ændrer vi løbende miljøet i haven – senest med en ekstra ny sandkasse smukt placeret.

BØRNS LEG

Pædagogerne tager det fulde ansvar for børnene hele dagen – derfor også for legen. Hvis vi oplever et barn, der mistrives i en leg, forvandler den voksne legen eller integrerer andre børn i samme leg, som nu forandres.

Vi understøtter altid alle børns mulighed for at deltage i de forskellige lege, men det kræver den fulde bevidsthed fra de voksne at vide, hvad der foregår.

Legen er den store ”socialiseringsproces” i vores børnehave. Her lærer barnet alsidig personlig udvikling. Barnet er ikke en lille voksen, det har et eget potentiale som er individuelt bestemt. Det drejer sig om at give barnet LYST til at udfordre verden – og sig selv. Hvordan gør vi så det? Det gør vi gennem at give barnet mulighed for at efterligne den voksnes begejstring og interesse for livet. Ved at give barnet efterlignelsesværdige forbilleder, det kan spejle sig i. Vi skærper hele tiden vores bevidsthed på det enkelte barn og bevarer vores NYSGERRIGHED, undren og begejstring.

Vi møder altid barnet i en anerkendende tone:

F.eks. hvis lille Lotte hopper ned fra en lidt for stor træstub i skoven, falder og slår sig, siger den voksne: ”Hvor var du modig, kom skal jeg puste lidt – og så finder vi en lidt mindre stub, du kan hoppe fra”.

DET BREDE DANNELSES- OG LÆRINGSSYN

Vores pædagogiske læringsmiljø består af naturmaterialer at lege med – samt let forarbejdede ting f.eks. hjemmesyede dukker, der fremmer fantasien. Således har vi ikke dukker, der kan græde eller tisse, men via barnets fantasikræfter kan en dukke både grine og græde i sit udtryk.

I læringsmiljøet er der også mulighed for at konstruere forskellige bygninger og baner med smukt forarbejdede klodser og skinner af træ.

Læringsmiljøet omfatter også en velindrettet garderobe, hvor barnet hurtigt bliver selvhjulpent i processen med at tage tøj på til gåture og udendørsleg. Garderobepladserne er indrettet, så børnene selv kan nå alt.

Gennem veksling mellem børneinitiativer og vokseninitiativer kommer vi hele vejen rundt i læreplanstemaerne.

BØRN I UDSATTE POSITIONER OG ALLE BØRNS DELTAGELSE I BØRNEFÆLLESSKABER

Udsatte børn er hos os:

- Voldsomme børn
- Børn uden forståeligt sprog
- Børn fra udfordrede familier
- Børn i skilsmisse, hvor forældrene ikke er på talefod
- ”Ved-at-blive-syge” børn

Vi sørger for en meget tæt dialog med forældrene om, hvordan vi i fællesskab kan hjælpe barnet fremad i livet. Vi har forskellige muligheder indenfor Steinerpædagogik f.eks. Helseeurytmi og Homøopati. Dette kan eventuelt effektiviseres efter samråd med forældrene.

De voksne -pædagogerne- skal tage ansvaret for barnets trivsel i børnehaven – og de voksne skal skabe de rigtige rammer for hvert enkelt barn, uanset hvilke udfordringer barnet har med sig i sin udvikling – eller hjemmefra. Det handler om, at barnet ikke på noget tidspunkt skal føle sig forkert. Barnet er fuldstændig som det skal være.

F.eks. kan et barn, der intet siger, hjælpes på vej af vores daglige fingerlege -finmotorikken- der stimulerer talecentret i hjernen. Her er det selvfølgelig også meget vigtigt, at den voksne tager fat om problemet uden at lade sine (måske frustrerede) følelser virke ind i barnet, den voksne må ikke se det som et problem.

I det omfang problemet ikke aftager, bruger vi de offentlige tilbud, vi har adgang til.

FORÆLDRESAMARBEJDE

Vi har en forældrebestyrelse og vi holder ca. 4 bestyrelsesmøder årligt i Rønnebærhuset.

Vi holder én forældrekonsultation efter barnets første tre måneder i børnehaven – og ellers efter behov. Her er det enkelte barn fuldstændig i centrum. Hvis en forælder har brug for en samtale, finder vi altid ud af det. Vi afbryder selvfølgelig ikke dagligdagen, rutinerne eller barnets leg, men henstiller til en telefonisk aftale om sted og tidspunkt for en uddybende samtale.

Vi har ca. to årlige arbejdsdage, hvor vi forskønner haven og huset. Efterfølgende spiser vi mad eller kage sammen og taler om løst og fast.

Vi tilbyder via opslagstavlen og mails foredrag om aktuelle emner, der rører sig i tiden, samt en grundig gennemgang af Rudolf Steiners antroposofi (Læren om mennesket) på forældremøderne. Dem har vi mindst tre af om året, gerne i forbindelse med én af vores mange årstidsfester, som vi så kan fortælle lidt nærmere om. På Forældremøderne gennemgår vi børnehavens dagligdag grundigt. På dagsordenen til Forældremøderne er altid et ”undringspunkt”, som giver forældrene mulighed for at spørge ind til pædagogikken.

Derudover inviteres forældrene med til flere af vores Årstidsfester: Julefesten, Majfesten, Sommerfesten og Lanternefesten.

SAMMENHÆNGENDE OVERGANGE OG DET SIDSTE ÅR I BØRNEHAVEN

Vores pædagogiske udgangspunkt er, at barnet lever i nuet. Derfor handler vi mere end vi taler. Vi taler altså ikke særlig meget om at komme i skole. Til gengæld fortæller vi eventyr og lader børnene spille teater om en skole....

Vi sørger til gengæld for at:

- De store børn tager hensyn til de små
- De store børn hjælper de små
- De kan sidde stille og koncentrere sig
- De kender sig selv og deres krop
- De ved om de fryser eller er sultne
- De har en udtalt social kompetence
- De er selvhjulpne
- De kan gå -både forlæns og baglæns, hoppe, løbe, springe og bevæge sig optimalt

DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG OG SAMMENHÆNG TIL DE SEKS LÆRERPLANSTEMAER

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

- Et barn i trivsel er tro mod sig selv og bevidst om sin grænsesætning
- Et barn i trivsel fungerer godt socialt
- Vi ønsker at skabe rammer indenfor hvilke, børnene kan føle sig fri
- Vi ønsker at give dem efterlignelsesværdige forbilleder, de kan spejle sig i

Gennem faste rutiner ønsker vi, at barnet føler sig trygt og har tilknytning til både børn og voksne.

Når vi giver barnet mulighed for at udvikle sig personligt, tager vi udgangspunkt i Børnehavens daglige liv. Her er det vigtigt at det lille barn skal gribe verden – inden det kan begribe den. Det gøres bl.a. ved at barnet får lov at sanse alting – bruger følesansen – må røre ved jord, sand og vand.

Vi stimulerer høresansen gennem sanglek, rim og remser og eventyr – og synssansen bruges i de meget æstetiske omgivelser med levende materialer: uld, silke, træ (her findes meget lidt plastik og kunststof).

Vi skal fremadrettet arbejde meget mere med fordybelse:

- Kik indad, når du vil forstå barnet
- Kik udad, når du vil forstå dig selv
- Derudover vil vi arbejde mere med den nødvendige tilknytning

Litteratur/studiemateriale:

- Barnets opdragelse
- Pædagogik og erkendelse af mennesket
- Kunsten at undervise

(Bøger af Rudolf Steiner)

SOCIAL UDVIKLING

I Rønnebærhuset er vi meget opmærksomme på barnets sociale kompetencer.

Vi nævner alle børnene til morgensang- også de børn, der er fraværende. Således ved børnene, at deres organisme ikke er hel før alle er her, og de bevidstgøres om, hvorfor der mangler nogen f.eks. ved sygdom.

Vi ønsker en veludviklet moral, der omfatter hensynet til andre og til sig selv.

Også her er den voksne nødt til at gå forrest med sine moralbegreber. De voksne må være inkluderende og omsorgsfulde og omgangstonen må altid være ordentlig både overfor forældre og kolleger – men især i forhold til børnene.

Vi henstiller til forældrene, at man møder til tiden om morgenen. For det første kan vi så nå vores daglige rutiner, men for det vigtigste føler barnet, det er vigtigt at det er der – og ikke ligegyldigt.

Vores forskellige legezoner gøres klar inden børnene kommer om morgenen – her kan leges på kryds og tværs, her kan alle deltage uanset alder og køn. Enhver kan bidrage med noget særligt til de forskellige lege.

De store hjælper de små, det giver også social dannelse og empati.

Vi ønsker fremadrettet at delagtiggøre forældrene mere i, hvad de sociale kompetencer gør godt for.

Vi ønsker at fremme det sociale samvær endnu mere. Ligesom man har store klassekammerater, der hjælper de små i skolerne, kan man også have en fastere fordeling af hvem, der hjælper hvem i børnehaven.

Således udvikles børnenes empati og sympati for hinanden og ikke bare for en yndlings-kammerat.

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

Børnene er en del af en verdenskultur, en dansk kultur, en familiekultur og en børnehavekultur.

Vi tager udgangspunkt i vores mange årlige Fester. Disse giver børnene en oplevelse af lys og mørke = Lanternefesten hvor vi tænder vores lanterner og vandrer i mørke. Indre og ydre =

Adventsfesten, hvor børnene går ind i en granspiral og tænder deres lille lys og går ud af spiralen igen, det inderlige i julefesten hvor vi spiller krybbespil med alle børnene og synger julesange, det ydre og åbne i Sommerfesten, hvor alle synger og danser med små og store søskende og forældre i lystig ring.

Vores Børnehave er meget æstetisk indrettet. Der er altid smukke farver og pynt i vinduerne og på bordene.

Dukker og dyr bor i børnehaven – de er levende og ligger ikke i en skuffe, men pynter rundt omkring. Desuden har vi Rudolf Steiners anvisninger på dagens farve, som altid er i centrum = lilla mandag, rød tirsdag, gul onsdag, orange torsdag, grøn fredag.

Her er altid rent og pænt.

Vi ønsker at tage emner som kultur og dannelse op på vores forældremøder, således kan forældrene være med i processen og måske komme med nogle inputs.

KOMMUNIKATION OG SPROG

Sproget udvikles meget bevidst i en Steinerbørnehave.

Børnene får gennem de daglige eventyr givet et kolossalt ordforråd, de kan have glæde af resten af livet.

Desuden bruger vi rim og remser i sanglege og fingerlege.

Her er et eksempel, hvis man har svært ved at udtale k: Arke barke bondekarake

Eller t: Trip trap tramp

Disse rim flettes ind i finger legene således at bevægelserne kommer med.

Desuden gør vi meget ud af synonymmer i dagligdagen, således er hjemmesko både hjemmesko, inde-sko, sutsko og tøfler.

Er der især konsonanter nogen ikke kan udtale, hjælper det også at hoppe ind i ”solen” (s)- (talemåde, egentlig hopper barnet ned fra en stol eller en træstub, mens det råber det ord, det ikke kan sige ... Og vupti) med et ordentligt hop!

Vi har også hver måned 5 fokusord, som tager udgangspunkt i årstiden og de sange vi synger. Påsken kunne f.eks. have ordene: hare, kylling, påske, karse og æg.

Overordnet ligger der en daglig rytme i kommunikationen, hvor alle overgange mellem forskellige aktiviteter synges ved igangsættelse og afslutning:

Tisle, tasle let på tå, vi vil ud i skoven gå

Vaske hænder, sæbe på, skylle....

Så går vi til eventyr, til eventyr

Tak for maden, den var god,

Slinge, slange, børnehave-sange

Etc. etc.

Vi har stort set ingen sprog-udfordringer i børnehaven, så vi må konkludere, vi er på rette vej!

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

Vores hus og have er indrettet med mange motoriske udfordringer, der fremmer bevægelsesmønstret. Vores møbler kan rokeres rundt og blive til skibe og hoppeskamler og i haven er balancebomme og stubbe, der kan flyttes, stables ovenpå hinanden og hoppes fra.

Der er talrige klatremuligheder både i haven og i skoven. I skoven løber og springer børnene også – de er stort set ikke i ro.

Indendørs giver sanglegen også mulighed for megen bevægelse på alle mulige måder.

Vi har rigeligt med kropslige udfoldelsesmuligheder i øjeblikket, men tænker hele tiden over endnu bedre muligheder... Hvis de findes...

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

Hver dag oplever vi nye ting i skoven/naturen. I øjeblikket (april) er det særligt at følge en fuglerede med æg, der bliver ruget på indtil fugleungerne kommer frem...

Vi ser hvert år ællinger i mose og sø, allerede når Andemor og Andefar går ind i vores have ved vi, foråret er kommet.

I børnehavens have planter vi noget og ser det komme op – og til sommerfesten får hvert barn deres lille potte med en spirende solsikke med hjem.

Om efteråret har vi svampe overalt i naturen. Hos os bor dværge og nisser under svampene, derfor må man ikke røre dem....

September byder på æbler, man kan nyde som de er – eller lave most af.

To gange årligt tager vi en stor plasticpose med og samler skidt op i skoven.

Vores helt store ønske er at se frøerne parre sig og lægge æg. Det vil vi opsøge næste år.

DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ

Vi gør meget ud af æstetikken både udendørs og indendørs. Farverne i børnehavens dekorationer skal være i samspil med årets gang – således kun snefnug på vinduerne om vinteren f.eks.

Vi lægger vægt på legetøjets og alle materialernes kvalitet. Vi dekorerer helst med silke, bomuld og uld, som også meget af vores legetøj er fremstillet af. Tingene skal være rare at røre ved.

Der gøres meget ud af oprydningen, som skal være en glæde for både børn og voksne.

Børnene er meget glade for oprydningen som en del af den daglige rutine.

Ved spisningen dækkes bordet op med blomster og pynt – og et lille lys tændes.

Vi tager altid udgangspunkt i at miljøet omkring barnet er i øjenhøjde. De voksne skal ned på hug. Vi arbejder ind i at børnene leger i overskuelige grupper.

Den voksne tager ansvaret for varmt tøj, når det er koldt og bevægelighed, men barnet skal også have en følelse af selvhjulpethed.

PSYKISK BØRNEMILJØ

Det psykiske børnemiljø er udelukkende baseret på den voksnes glæde og entusiasme ved sit arbejde. Er man træt og slidt bliver atmosfæren derefter.

Vi arbejder med at hænge vores problemer på kontoret, inden vi går glade ind til børnene. Det er den højeste grad af faglighed altid at omgå barnet med glæde.

Hvis barnet gør noget uhensigtsmæssigt, efterligner det bare noget i omgivelserne, som ikke er i orden.

Vi går meget op i børneperspektivet – og det er vores erfaring, at alting skal være som det plejer. Sætter man f.eks. børnenes borde anderledes bliver de i første omgang utrygge og vil gerne have dem tilbage på plads...

Ændrer man de voksnes faste pladser ved bordet, er det også helt galt.

På samme måde vil børnene helst gå ind til eventyr i samme rækkefølge som de plejer osv.

Der skal være indre ro i en børnehave

- Både inde i huset og indeni de voksne.

Vi har altid opmærksomheden på børnenes trivsel i børnemiljøet. Hvis noget ikke fungerer, tager vi det op som case på personalemødet og handler på det.

SAMSPIL OG RELATIONER

I vores pædagogik indgår ikke intellektuelle samtaler med børnene. Men ved at vise kærlighed, forståelse og begejstring opstår den bedste kommunikation af alle – nemlig tilknytningen voksen og barn imellem.

Vi oplever, børn i dag har meget brug for inderlighed og samhørighed. En stille stund, et eventyr, en spontan fortælling, et knus giver den bedste form for kommunikation og den varmeste tilknytning.

EVALUERING

Vi evaluerer altid vores praksis både i bestyrelsessammenhæng og på personalemøderne.

Generelt er vi begejstrede og engagerede i vores pædagogik – men der er altid plads til forbedring.

Det vil vi fremover koncentrere os endnu mere om.

INDDRAGELSE OG SAMARBEJDE

Forældrebestyrelsen har været på et heldagskursus på Rudolf Steiner seminariet og er blevet undervist i, hvordan man bærer med og inddrages i en Steinerbørnehave.

Vi ser frem til samarbejdet.

Vores hus ligger op ad Holtehallerne, hvor omkring vi har vores daglige gang.

Vi ser træfældning og skovning.

Ovenpå børnehaven, på første sal huserer Orienteringsklubben, som vi også har lidt kontakt med.

Vi går daglige ture i lokalsamfundet og indimellem tager vi de største børn med på Løbebanen...

UDVIKLINGSPLANER

Vi vil installere en vandtrappe i børnehaven – ligeså snart vi får råd til det...